

Chizkijášovo bilancování

Úvahy | 30.7.2012 @ 14.33

V 38. kapitole Izajáše čteme, jak král Chizkijáš onemocněl a uzdravil se. Kromě záznamu z knihy proroka Izajáše se o něm dočítáme ještě v 2. Královské a ve 2. Paralipomenon. Na základě toho, co se o Chizkijášovi píše ve 2. Paralipomenon se můžeme domnívat, že Chizkijáš po svém uzdravení zpychl. David Wilkerson například v jednom svém divyousnlu vykládá:

Král se začal chlubit svým bohatstvím – klesl do bláta materialismu, když stavěl na odiv své poklady před cizinci. Druhý prorokův vzkaz byl soudem nad královými potomky pro jeho pýchu a nevděčnost.

Před jakýmkoli jiným vyvozováním je třeba rozhodně prohlásit, že se toto tvrzení opírá o záznam z 2. Paralipomenon:

V oněch dnech Chizkijáš smrtelně onemocněl. Modlil se k Hospodinu a ten k němu promluvil a dal mu zázračné znamení. Ale Chizkijáš za prokázané dobrodiní nebyl vděčný, jeho srdce se stalo domýšlivým. Proto jej i Judu a Jeruzalém postihlo Hospodinovo rozlícení.

Pak se Chizkijáš za pýchu svého srdce pokořil, on i obyvatelé Jeruzaléma, a Hospodinův hněv na ně za dnů Chizkijášových nedolehl.

Chizkijáš měl bohatství a prevelikou slávu. Nahromadil poklady stříbra, zlata, drahokamů, balzámů, štítů i všelijakých vzácných předmětů.

2. Paralipomenon 32,24–27

Stejnou událost opisuje z jiného pohledu 2. Královská 30,12–19. Ta je téměř identická s 39. kapitolou Izajáše, kde se píše:

V ten čas poslal Meródač-baladán, syn Baladánův, král babylónský, Chizkijášovi dopisy a dar; uslyšel totiž, že onemocněl a zotavil se.

Chizkijáš měl z nich radost a ukázal poslům svou klenotnici, stříbro a zlato, různé balzámy, výborný olej i celou svou zbrojnici a všechno, co se nacházelo mezi jeho poklady. Nebylo nic, co by jim Chizkijáš ve svém domě a v celém svém vladařství nebyl ukázal.

Prorok Izajáš přišel ke králi Chizkijášovi a zeptal se ho: „Co říkali ti muži a odkud k tobě přišli?“ Chizkijáš odpověděl: „Přišli ke mně z daleké země, z Babylóna.“

Zeptal se: „Co viděli v tvém domě?“ Chizkijáš odvětil: „Viděli všechno, co je v mém domě. Nebylo nic, co bych jim nebyl ze svých pokladů ukázal.“

I řekl Izajáš Chizkijášovi: „Slyš slovo Hospodina zástupů!

Hle, přijdou dny a bude odneseno do Babylóna všechno, co je v tvém domě, poklady, které nahromadili tvoji otcové až do tohoto dne. Nic tu nezůstane, praví Hospodin.

I některé tvé syny, kteří z tebe vzejdou, které zplodíš, vezmou a stanou se kleštěnci v paláci krále babylónského.“

Chizkijáš na to Izajášovi řekl: „Dobré je slovo Hospodinovo, které jsi mluvil.“ A dodal: „Ať je za mých dnů opravdový pokoj.“

Izajáš 39,1–8

Problém výkladu, který tlačí do popředí Chizkijášovu pýchu vězí v tom, že poslední slova, která máme po Chizkijášovi zapsaná, neznějí moc pyšně. Čteme, že když za ním přišel Izajáš s nepřívznivým proctvím o jeho království a jeho rodině, čili o všem, co Chizkijáš kdy vybudoval, odvětil mu naprosto odevzdaně:

„Dobré je slovo Hospodinovo, které jsi mluvil. Ať je za mých dnů opravdový pokoj.“

Musím proto vše přerovnat a navrátit se do 2. Paralipomenon 32, veršů 25 a 26, kde se píše:

Ale Chizkijáš za prokázané dobrodiní nebyl vděčný, jeho srdce se stalo domýšlivým. Proto jej i Judu a Jeruzalém postihlo Hospodinovo rozlícení.

Pak se Chizkijáš za pýchu svého srdce pokořil, on i obyvatelé Jeruzaléma, a Hospodinův hněv na ně za dnů Chizkijášových nedolehl.

Mám za to, že tyto dva verše z 2. Paralipomenon ohraničují proces, který v Chizkijášovi proběhl mezi 2. a 3. veršem devětatřicáté kapitoly Izajáše, čili po odchodu vyslanců a před příchodem Izajáše. Jsem přesvědčen, že ono „Hospodinovo

rozlícení“, o kterém se píše v pětadvacátém verši, nebylo Chizkijášovi známo dříve, než mu to Izajáš prozradil ve 3. verši 39. kapitoly Izajáše a že to znamená, že Izajáš o Božím rozlícení tehdy ještě nevěděl a tudíž nezávisle bilancoval nad svým životem.

Chizkijáš přemýšlel.

Spůsob myšlení tohoto světa si zakládá na sčítání a přičítání. Když třeba někdo bilancuje nad svým dosavadním životem, tak sčítá své úspěchy, jichž dosáhl, nebo mety, které překročil, nebo zabezpečení svého státu tak, jako Chizkijáš.

Důsledek tohoto způsobu myšlení je neodbytný dojem, že život je zkrátka příliš krátký na to, aby člověk mohl najednou všecko složit a začít úplně znova. Já ale říkám naopak, že žijeme příliš krátce na to, aby na to bylo pozdě.

Myslím si, že čas našeho života, tento bezprizorní čas, který máme, neznamená nic. Nic zde nelze učinit pořádně, protože nic není tak, jak by mělo být. Není proto na místě domnívat se, že člověk může skutečně vybudovat cosi závažného. Je to ale vlastně velká úleva a dobrá zpráva, protože to znamená, že nikdy není příliš pozdě vyměnit vše dosavadní za naprosto nový začátek. A nezáleží na tom, jak daleko se člověk nalézá, neboť nezáleží na dojmech a detailech, ale na postoji srdce. Právě proto Boží láska s každým začíná tam kde je.

Když můj psík zlobí, nezáleží na tom, jestli je blízko nebo daleko. On prostě zlobí a vzdaluje se ode mě. Já na něj volám, on běží za zajícem, nebo k něčemu čichá a neposlouchá mě. Když je naopak poslušný, pak bez ohledu na to, jak daleko je ode mě, vždycky ke mě s velkou radostí pádí.

Bohu záleží na upřímnosti srdce – to ví každý, kdo v něj věří. A když povážím, že Bůh slyší všecko co si v srdci říkáš a zná všechny tvé motivy, přicházím k závěru, že upřímnost k Bohu je především upřímnost k sobě samotnému. Takové upřímnosti dosáhl Chizkijáš při svém bilancování.

Člověk neustále váží a montuje různé žebříky hodnot. Magistr je víc než bakalář, protože má lepší uplatnění a protože déle studoval. Tahle holka je hezčí než ta druhá, protože se lépe shoduje s všeobecně platnou představou o kráse. Tento člověk je ctnostnější než tamten, umí totiž lépe žvanit a má pěkné sako.

Potíž je v tom, že každá váha má omezenou kapacitu. Když potom zvážíš něco příliš vážného, váha se zblázní a rozbije.

Právě v momentech Chizkijášova přemýšlení a bilancování nad svým životem a nad žebříčky hodnot Chizkijáš povážil Hospodina a uvědomil si limity svých vah. Pochopil, že v porovnání s Hospodinem nenashromáždil nic závažného a že nic nezískal. Porazil Sancheriba, ale byl to Hospodinův anděl, který v asyrském táboře pobil bohatýry a vojevůdce. Vylízl se z nemoci, ale byl to Hospodin, kdo ho uzdravil. Myslím si, že Chizkijáš zjistil, že všecko, co on má, je od Hospodina a že nemá nic, co by mu Hospodin nedal. Chizkijáš povážil Hospodina a pochopil, že Bůh je příliš velký pro jeho váhy.

Když potom Izajáš přišel, Chizkijáš se s ním už nehádal a nefackoval ho za nepříznivé proroctví. Nezáleželo mu už na tom, co vybuďoval a kam došel, ale přemýšlel podobně jako Pavel, který „vůbec všecko pokládal za ztrátu, neboť to, že poznal Ježíše, svého Pána, mu bylo nade všecko.“ (Filipským 3,8)

<https://selah.diet/uvahy/chizkijasovo-bilancovani/>